

TARİH ÖNCESİ ÇAĞLAR

Taş Çağı (M.Ö 600000-5500)

Maden Çağı (MÖ 5500-1200)

Eski Taş Çağı (M.Ö 600000-10000)

Bakır Çağı

Orta Taş Çağı (M.Ö 10000-8000)

Tunç Çağı

Yeni Taş Çağı (M.Ö 8000-5500)

Demir Çağı

TARİH ÖNCESİ DÖNEMLER

TAŞ DEVRİ

YONTMA TAŞ DEVRİ

CİLALI TAŞ DEVRİ

MADEN DEVRİ

BAKIR DEVRİ

TUNÇ DEVRİ

DEMİR DEVRİ

Taş Çağı (M.Ö 600000-5500)

Eski Taş Çağı (Kaba Taş, Paleolitik)(M.Ö 600000-10000)

- İnsanlığın yaşadığı en uzun dönemdir.
- İnsanlar yaşamlarını avcılık ve toplayıcılıkla sürdürmüşlerdir.
- Mağara ve ağaç kovuklarını barınak olarak kullanmışlardır.
- Bitkilerden elde ettikleri boyalar ile mağara duvarlarına av sahnelerini betimlemişlerdir.
- Bu dönem insanların üretici olmadıkları, toplayıcı – tüketici oldukları dönemdir. Küçük guruplar halinde avlarının peşinde göçebe bir yaşam sürdürmüşlerdir.
- Sivri ve keskin taşlarla kendilerini vahşi hayvanlara karşı korumuşlardır.

Dünyada bu döneme ait kalıntılar;

- İspanya Altmaria
- Fransa Lasque
- Ülkemizde bu döneme ait kalıntılar;
- Antalya'da Karain, Beldibi ve Belbaşı Mağaraları
- İstanbul'daki Yarımburgaz Mağarası (Anadolu'nun en eski yerleşim yeri)

Orta Taş Çağı (Yontma Taş, Mezolitik) (M.Ö 10000-8000)

- Avcılık ve toplayıcılık devam etmiştir.
- İnsanlar mağaralarda yaşamaya devam etmişlerdir.
- Taşlar yontulup basit araç gereçler yapılmıştır.
- Ateş bu çağda keşfedilmiştir. İnsanların ateşi bulmalarıyla birlikte yiyeceklerini pişirerek tükettiklerini, soğuktan ve vahşi hayvanlardan korunduklarını, karanlıktan kurtulduklarını söyleyebiliriz.

Dünyada bu döneme ait kalıntılar;

- Güney Tacikistan'da Kuldara Bölgesi

Ülkemizde bu döneme ait kalıntılar;

- Antalya'da Beldibi
- Göller Yöresi Baradiz
- Ankara Macunköy
- Samsun Tekkeköy

Yeni Taş Çağı (Cilalı, Neolitik) (M.Ö 8000-5500)

İnsanlar bu dönemde;

- Havaların ısınmasıyla birlikte insanlar su kenarında yaşamaya başlamışlardır.
  - İlk köyleri bu dönemde kurmuşlardır.
  - Tarım hayatı ile birlikte üretim faaliyetleri başlamışlardır.
  - Taş araç ve gereçlerin yanında yiyeceklerini korumak düşüncesiyle topraktan da araç ve gereçler yapmışlardır.
  - At, koyun ve sığır gibi hayvanları evcilleştirmişler,
  - Bitki liflerinden giysiler yapmışlardır.
  - Tüketici durumdan üretici durumuna geçmişlerdir.
  - Tekerleği icat etmişlerdir. (Böylece ulaşım daha kolay hale gelmiştir.)
- Yeni Taş Çağı'na ilk önce ÖN ASYA'da girilmiştir.*

► **Ülkemiz de bu döneme ait kalıntılar;**

- Diyarbakır Çayönü (Anadolu ve Güneydoğu Avrupa da Kurulan İlk Köy Yerleşim Yeri)
- Konya Çatalhöyük (İnsanlık Tarihinin İlk Şehir Yerleşmesi)
- Gaziantep Sakçagözü

► **Bakır Çağı(Kalkolitik)**

- Erime hızının düşük, çıkarılışı kolay olduğu için ilk kullanılan maden bakırdır.
- Bu dönemde tarım, avcılığa karşı daha fazla önem kazanmıştır.
- Şehirlerin etrafı surlarla çevrilmiştir.
- *Ülkemizde Bakır Çağı'na ait yerleşim yerleri;*
- Denizli Beycesultan
- Samsun İkiztepe
- Çanakkale Truva ve Kumtepe'dir.

► **Tunç Çağı**

- Bakır ile kalayın karışımıyla oluşan tunç bakıra göre daha sert ve dayanıklıdır.
- İlk şehir devletleri bu dönemde oluşturulmuştur. Mezopotamya'da Sümer ve Akad Anadolu'da Hititler bu dönemde ortaya çıkmışlardır.
- İnsanların ihtiyacından fazlasını üretmeleri ve farklı araç gereçlere ihtiyaç duymaları ticaret faaliyetlerinin gelişmesini sağlamıştır.

► **Ülkemizde bu döneme ait kalıntılar;**

- Ankara Ahlatlıbel
- Kayseri Kültepe (Asurluların ticaret kolonisi, Asurlu tüccarlar yazıyı Anadolu'yla tanıştırmışlardır.)

► **Demir Çağı**

- Bakır ve tunca göre daha sert olan demir madeninin işlenmesiyle silahlar bu madenden yapılmaya başlanmıştır.
- İlk krallıklar bu dönemde kurulmuşlardır.
- Üretim gelişmiştir.

► Tarih Öncesi Dönemin Genel Özellikleri

- Tarih öncesi devirler kullanılan araç ve gereçlere göre isimlendirilmiştir.
- Her toplum bu çağları sırasıyla yaşamamıştır. (Etkileşim sonucu bir çağ yaşanmadan diğer çağa geçebilmişlerdir.)
- Bütün devirler her toplumda aynı anda yaşanmamıştır. (Bir uygarlık Tunç Çağında iken diğeri Yazıya geçmiş olabilir)
- İhtiyaçlar icatları beraberinde getirmiştir.

DR. ÖĞR. ÜYESİ
FILİZ ÇETİNKAYA
KARAFAKI